

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

South-Eastern Finland
University of Applied Sciences

**PLEASE NOTE! THIS IS A PARALLEL PUBLISHED VERSION /
SELF-ARCHIVED VERSION OF THE ORIGINAL ARTICLE**

This is an electronic reprint of the original article.

This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Hännikäinen-Uutela, Anna-Liisa; Pöyry, Sanna-Mari

Title: Tulevaisuuden osaajat vahvistavat kouluuyhteisöjä ja vertaisryhmiä

Version: Publisher's PDF

Please cite the original version:

Hännikäinen-Uutela, A.-L.; Pöyry, S.-M. (2022). Tulevaisuuden osaajat vahvistavat kouluuyhteisöjä ja vertaisryhmiä. *Nuorisotyö* 3, 14 – 15.

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio voi erota alkuperäisestä julkaistusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Tekijä(t): Hännikäinen-Uutela, Anna-Liisa; Pöyry, Sanna-Mari

Otsikko: Tulevaisuuden osaajat vahvistavat kouluuyhteisöjä ja vertaisryhmiä

Versio: Publisher's PDF

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hännikäinen-Uutela, A.-L.; Pöyry, S.-M. (2022). Tulevaisuuden osaajat vahvistavat kouluuyhteisöjä ja vertaisryhmiä. *Nuorisotyö* 3, 14 – 15.

Tulevaisuuden osaajat vahvistavat kouluyhteisöjä ja vertaisryhmiä

TEKSTI ANNA-LIISA HÄNNIKÄINEN-UUTELA JA SANNA-MARI PÖYRY

KUVA DIM HOU / PIXABAY

"Ilman oppilaitosnuorisotyötä en jaksais käydä kouluakaan", totesi toisen asteen opiskelija. Toteamus vahvistaa näkemystämme siitä, että koulu- ja oppilaitosnuorisotyön tarve lisääntyy tulevaisuudessa kaikilla kouluasteilla.

Vertaisryhmien vahvistaminen lisää nuorten ja koko kouluyhteisön hyvinvointia

Kouluihin ja oppilaitoksiin tarvitaan lisää aikuisia kohtaamaan nuoria. Opetajien aika ei riitä opetustyön ohessa riittävään nuorten tukemiseen. Nuorten tarpeisiin voidaan vastata lisäämällä kouluihin yhteisöpedagogeja kohtaamaan nuoria ilman arviointi- ja opetusvelvollisuutta. Yksittäistä nuorta tukemalla voidaan vahvistaa vertaisryhmää. Vertaisryhmissä nuoret voivat tavata toisiaan vertaistukea antaen ja ystävyyksiä solmien. Nuorisotyöntekijän ohjaamat pienryhmät mahdollistavat nuoruusiän kehitystä sille luontaisessa ja nuorten mielestä tärkeimmässä kontekstissa: kavereiden kanssa. Haastattelemamme toisen asteen opiskelijat kertoivat, että kaverit saavat heidät tulemaan kouluun silloinkin, kun muuten ei jaksaisi.

Vertaisryhmät eivät rakennu itseltään: tarvitaan nuorilähtöistä, innostavaa kohtaamisosaamista vertaissuhteiden solmimista mahdollistamaan. Yhteisöpedagogit ovat tulevaisuuden osaajia, jotka pystyvät aktivoimaan ja ylläpitämään vertaistoimintaa kouluissa. Ihannetulevaisuudessa yhteisöpedagogiikkaa hyödynnetään kouluyhteisöjen – myös aikuisten – hyvinvoinnin ja yhteenkuuluvuuden tunteen lisäämiseksi.

Oppilaitosnuorisotyö hyvinvointia vahvistamassa

Koulu- ja oppilaitosnuorisotyössä voidaan lisätä nuorten hyvinvointia ennalta ehkäisevällä, yhteisöllisellä ja nuorten osallisuutta vahvistavalla kohtaamistyöllä. Nuoret tarvitsevat rinnalleen kasvuun saattelijaa koulupäivän ajaksi. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyöntekijöiden mahdollistaessa nuorten aktiivista vertaistoimintaa kouluviihtyvyys pa-

ranee ja nuoret kiinnittyvät kouluunsa. Tulevaisuuden oppilaitosnuorisotyössä kannattaa hyödyntää yhteisöpedagogien yhteisökasvatuksellista työtettä ja kykyä rakentaa välittävää, kohtavaa koulukulttuuria muiden ammattilaisten kanssa. Toivomme näkevämme tulevaisuuden kouluissa aktiivisesti toimivia nuoria – ei nuorten puolesta toimivia aikuisia. Koulun arkea rakennetaan yhteisökasvatuksellisesti nuorten kanssa, nuorten tavalla ja nuoria varten.

Nuorten tulevaisuuden unelmien oppilaitoksessa tehdään nuorisotyötä

Kohtaamamme nuoret unelmoivat oppilaitoksesta, jossa opiskelijat ja henkilökunta tulevat keskenään toimeen. Turvallinen ja hyvinvoiva kouluyhteisö ei synny itsestään. Unelmien koulussa kaikki tervehtivät toisiaan, ovat yhdenvertaisia ja pääsevät päättämään itseään koskevista asioista. Arjessa on

NUORET TARVITSEVAT NUORISOTYÖTÄ KOULUIHIN JA OPPILAITOKSIIN

Kouluterveyskyselyn 2021 mukaan ty-
töistä kolmasosa koki vähintään kohta-
laista ahdistuneisuutta. Joka kymme-
nes pojista ja yli viidennes tytöistä tuns-
i yksinäisyyttä (THL 2021). Lukiolaisbaro-
metrin 2022 mukaan kymmenesosa lu-
kiolaisista koki, ettei heillä ole tarpeek-
si ystäviä. Läheisten ystävyyssuhteiden
solmiminen oli vaikeaa melkein kolmas-
osalle. (Suomen Lukiolaisten Liitto &
Opiskelun ja koulutuksen tutkimussää-
tiö Otus 2022.) Alle 25-vuotiaista am-
mattiopisto-opiskelijoista 14–18 % on
kokenut joskus kiusaamista oppilaitok-
sessaan (Sakki ry 2022). Kentällä kuule-
miemme viestien mukaan erityisesti lu-
kiolaiset uupuvat opiskeluvaatimusten
keskellä.

mukana tukea tarjoavia ohjaajia. Opetusryhmissä on hyvä yhteishenki: autetaan, kysytään, kuunnellaan ja nauretaan yhdessä. Koulunkäynnin ja opiskelun tueksi koulussa on enemmän aikuisia, joiden kanssa pääsee juttelemaan heti. Kukaan ei tuomitse, ketään ei jätetä ulkopuolelle. Ryhmäytymistä tuetaan läpi kouluvuoden. Aikuisten ja nuorten kuulumisten vaihdolle on aikaa.

Haastattelemamme opiskelijat kertoivat, että nuoriso-ohjaajien tuki on ollut ratkaisevaa, eikä ole mitään, mistä heille ei voisi puhua. Opintojen jatkamisen kannalta heillä on ollut keskeinen rooli: "(ilman nuorisotyötä) en jaksais käydä kouluakaan. Se voisi olla, et oisin takasin äitin ja isän nurkissa. Veikkaan, et mun pää ei ois yhtä hyvässä kunnossa, mitä se on tällä hetkellä." Nuoret toivoivat, että nuorisotyötä tehdään tulevaisuudessa kaikissa oppilaitoksissa.

Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö nuorten toiveisiin vastaamassa

Miten nuorten tulevaisuuden toiveet voisivat toteutua? Nuorisotyö voi osaltaan mahdollistaa unelmien saavuttamista, mikäli se voi toimia kasvattajayhteisön pysyvänä osana. Kouluissa ja oppilaitoksissa työskentelevät nuorisotyöntekijät ovat koulutukseltaan usein yhteisöpedagogeja, joiden osamiseen kuuluu kohtaava ja nuorilähtöinen työote. He ymmärtävät nuorten elämää ja nuoruuden ilmiöitä sekä osavat toimia monialaisissa työympäristöissä. Yhteisöpedagogit ymmärtävät nuorten kasvuun, kehitykseen ja hyvinvoin-

tiin vaikuttavia tekijöitä. Näemme yhteisöpedagogit/nuorisotyöntekijät tulevaisuuden nuorilähtöisen kohtaamisen ja vertaisryhmien vahvistamisen ammattilaisina - nuorten unelmien edistäjinä. ■

Kirjoittajat ovat kohdanneet ja haastatelleet lukion ja ammattiopiston opiskelijoita Teamsin etätyöpajoissa ja ryhmähaastatteluissa keväällä 2022 sekä lähitoteutuksena pidetyssä työpajassa Kokkolan Kpedun ammattiopiston opiskelijoita syysyllä 2022. Haastattelut ovat liittyneet 2. asteella tehtävän nuorisotyön mallintamiseen ja kehittämiseen.

Lähteet

Sakki ry 2022. Amisbarometrin 2022 tulokset.

Saatavilla: sakkiry.fi/amisbarometri2022, [viitattu 5.10.2022].

Suomen Lukiolaisten Liitto & Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus 2022. Lukiolaisbarometri 2022. Saatavilla: lukio.fi/lukiolaisbarometri, [viitattu 5.10.2022].

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL 2021. Lasten ja nuorten hyvinvointi – Kouluterveyskysely 2021. Iso osa lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä – yksinäisyyden tunne yleistynyt. Tilastoraportti 30/2021. Julkaistu 17.9.2021.

Saatavissa: [www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/143063/ktk_tilastoraportti2021_2021-09-09_kuviot_kuvana.pdf?sequence=1&isAllowed=y]. Viitattu 4.10.2022.